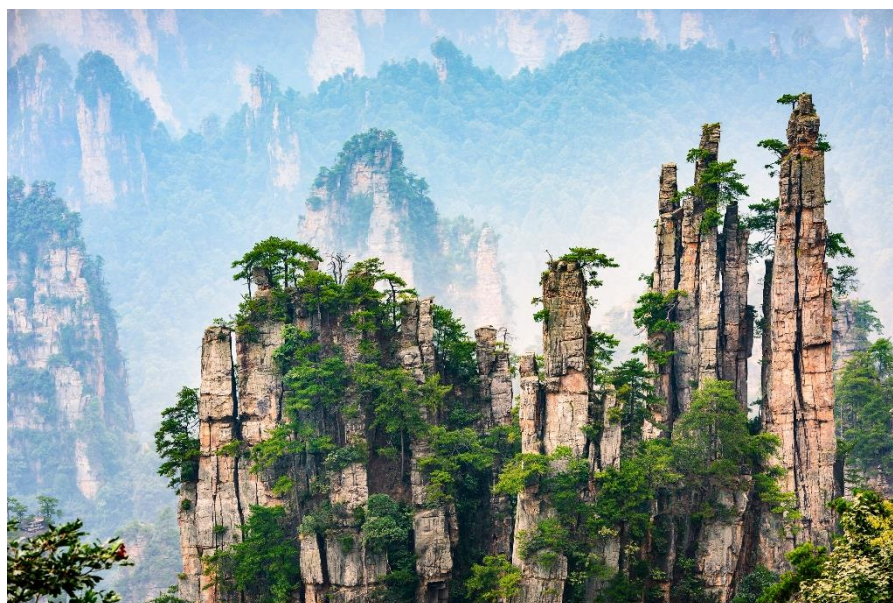

CHINY

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Trasa Krajobrazowa 15 dni

CT Poland Biuro Podróży
al. Jana Pawła II 61 lok. 2, 01 – 031 Warszawa
tel. 22 654 51 33
fax: 22 620 52 71
e-mail: info@ctpoland.com.pl
www.ctpoland.com.pl
Członek Warszawskiej Izby Turystyki

CHARAKTERYSTYKA TRASY

Trasa **Krajobrazowa 15 dni** to jedyna na polskim rynku trasa, w tak bogaty sposób łącząca najpiękniejsze krajobrazowo miejsca wschodnich i środkowych Chin. Wybraliśmy dla Państwa wyjątkowe, zatopione w chmurach, legendarne Żółte Góry, które od starożytności były inspiracją malarzy i poetów a także Park Narodowy Zhangjiajie słynący z pionowych skał w kształcie kolumn, których szczyty zdają się ginać w chmurach. Park przyciąga co roku tysiące zwiedzających z powodu światowego hitu filmowego „Avatar”. Trasa nie jest specjalnie wymagająca kondycyjnie, jednak spacerów zarówno po Żółtych Górach jak i po parku narodowym zajmują wiele godzin w ciągu dnia. Uczestnictwo w tej trasie to gwarancja bogatego i unikalnego programu zwiedzania i wysokiego standardu podróży.

PASZPORT I WIZA

Obywatele RP udający się do Chin muszą posiadać ważną wizę pobytową. Paszport powinien być ważny 6 miesięcy od dnia powrotu z wycieczki i posiadać 3 wolne strony obok siebie.

Obywatele RP udający się do Hongkongu lub Makau do 90 dni pobytu nie mają obowiązku posiadania wizy.

OBOSTRZENIA COVIDOWE

Od kwietnia 2023 r. Chiny całkowicie zniosły obostrzenia covidowe.

PRZELOTY MIĘDZYNARODOWE

Przeloty odbywają się samolotami rejsowymi z międzylądowaniem w jednym z portów lotniczych. Informacje o godzinach przelotów i zbiórce na lotnisku w dniu wylotu otrzymają Państwo na ok. trzy tygodnie przed wycieczką w liście, który wysyłamy e-mailem lub pocztą. Podczas długich rejsów do i z Azji serwowane będą dwa posiłki, w tym co najmniej jeden ciepły oraz zimne i ciepłe napoje.

DOKUMENTY PODRÓŻY

Prosimy pamiętać o zabraniu na lotnisko paszportu z wizą chińską (jeśli odebrali go Państwo wcześniej z naszego biura lub został Państwu odesłany). Podczas spotkania na lotnisku pilot przekaze Państwu dokumenty podróży: wydruk biletu elektronicznego na przelot międzynarodowy, polisę ubezpieczeniową oraz zawieszkę na bagaż.

UWAGA: Po odprawie prosimy nie wyrzucać wydruku biletu elektronicznego. Może okazać się on niezbędny podczas powrotnego lotu do Polski.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku opóźnienia lub odwołania lotu linia lotnicza zapewnia przelot w późniejszym terminie, a jeśli to konieczne także nocleg i wyżywienie.

BAGAŻ PODCZAS PRZELOTÓW MIĘDZYNARODOWYCH I WEWNĄTRZ CHIN

Bagaż główny: Informacje o limicie bagażu znajdują Państwa w załączony liście przewodnim.

UWAGA: Prosimy pamiętać o podpisaniu bagażu i zapięciu na szyfr lub kłódkę.

Bagaż podręczny: Informacje o limicie bagażu znajdują Państwa w załączony liście przewodnim.

Na pokład samolotu można również zabrać: płaszcz, parasol, niedużych rozmiarów torebkę i niewielką ilość materiałów do czytania. Wszystkich pasażerów obowiązują przepisy dotyczące przewozu bagażu, np. zakaz przewozu przedmiotów niebezpiecznych oraz przepisy celne i graniczne.

UWAGA: Podczas przelotów wewnątrz Chin ciężar bagażu podręcznego nie może przekroczyć 5 kg/os.

PAKOWANIE BAGAŻU GŁÓWNEGO

Z uwagi na charakter wycieczki najwygodniejszym bagażem będzie walizka na kółkach o niewielkich rozmiarach.

Jeśli podróżujemy z drugą osobą, mając do dyspozycji dwie walizki, dobrze jest spakować część rzeczy każdej z osób do jednej, pozostałe do drugiej. W przypadku zagubienia jednego bagażu przez linie lotnicze, co zdarza się bardzo rzadko, pozwoli to komfortowo doczekać momentu dostarczenia przez linię zagubionego bagażu.

Podczas pobytu w hotelach, na lotnisku, na dworcu usługi bagażowe **nie są objęte ceną wycieczki**, w niektórych miejscach nie są one w ogóle dostępne. Prosimy wziąć to pod uwagę przygotowując bagaż. W bagażu głównym nie wolno przewozić power banków ani innych urządzeń zawierających akumulatory lub baterie.

PAKOWANIE BAGAŻU PODRĘCZNEGO

Bagaż podręczny nie powinien być zbyt duży i ciężki. Warto trzymać dokumenty lub pieniądze oddzielnie, w razie utraty nie stracą Państwo wszystkiego. Ze względu na przelot samolotem (zarówno podczas przelotów międzynarodowych, jak i wewnątrz Chin) w bagażu podręcznym nie wolno przewozić przedmiotów zaliczanych do niebezpiecznych (nożyki, pilniczki oraz płyny, żele i aerozole itp.). Zgodnie z przepisami płyny przewożone w bagażu podręcznym muszą znajdować się w pojemnikach, z których żaden nie może przekraczać 100 ml - muszą być one zapakowane w jedną przezroczystą plastikową zamykaną torbę o pojemności nie przekraczającej jednego litra (np. torebka dwuścienna w wymiarach 22 cm x 15 cm z plastikowym suwakiem). Perfumy i alkohol zakupione w sklepach wolnoślowych można wносить na pokład samolotów, jednak muszą być one zapakowane w specjalnie zabezpieczone przez personel sklepu torby.

PŁYNY O POJEMNOŚCI POWYŻEJ 100 ML, ZAKUPIONE POZA UE, NIE MOGĄ BYĆ WWOŻONE DO UE W BAGAŻU PODRĘCZNYM (oznacza to, że jeśli powrót do kraju odbywa się przez port UE, nie można dokonać zakupu takich płynów na lotnisku w Azji).

W bagażu podręcznym przyda się długopis, gdyż podczas podróży wypełnia się liczne formularze wjazdowe, wyjazdowe, deklaracje celne itd.

CO ZABRAĆ ZE SOBĄ:

- ubrania: powinny być dostosowane do trasy i terminu (proszę sprawdzić tabelę klimatyczną); niezależnie od pogody sugerujemy wziąć sweter lub inne ciepłe okrycie które przyda się w czasie pobytu w klimatyzowanych pomieszczeniach,
- wygodne obuwie, np. sportowe lub lekkie trekkingowe,
- **małą torbę lub plecak (aby zapakować rzeczy potrzebne na jedną noc w Żółtych Górach)**, tego dnia Państwa bagaż główny zostanie zdeponowany,
- płaszcz przeciwdeszczowy,

- w okresie letnim sugerujemy zabrać: okulary przeciwsłoneczne, nakrycie głowy np. czapka, chustka, krem z filtrem przeciw słonecznym,
- kosmetyki typu pasta do zębów, szczoteczka (hotele chińskie powoli wprowadzają ograniczenia dystrybucji jednorazówek),
- **leki zażywane regularnie** należy **ZAWSZE wkładać do bagażu podręcznego**. Jeśli w bagażu podręcznym planują Państwo przewozić igły do podawania leku, wówczas niezbędne będzie zaświadczenie w języku polskim i angielskim wydane przez lekarza, zaświadczające o konieczności podania leku, poświadczone pieczęcią,
- podstawowe środki opatrunkowe,
- preparat przeciwko komarom.

CZEGO NIE ZABIERAĆ

- ciężkich butów trekkingowych – podczas trasy nie ma odcinków o charakterze stricte trekkingowym. Większość ścieżek to drewniane pomosty lub kamienne i betonowe schody.
- dużych ręczników kąpielowych – są dostępne w każdym pokoju,
- grzałek elektrycznych do gotowania wody – pokoje hotelowe wyposażone są czajniki elektryczne.
- **UWAGA!!! scyzoryków o ostrzu większym niż 6 cm** i innego typu ostrych przedmiotów (np. nożyczek, obcinaczy do paznokci, itp.), sprejów (np. dezodorantów, lakierów do włosów, pianek do golenia o pojemności większej niż 150 ml, itp.) – scyzoryki o ostrzu większym niż 6 cm i spraye o pojemności większej niż 150 ml nie są dozwolone w żadnym bagażu podczas przejazdu pociągiem.
- Banknotów USD lub EUR o małych nominałach – nie są środkiem płatniczym w Chinach, banki nie chcą ich przyjmować na wymianę.

INFORMACJA O HOTELOWYCH W CHINACH

Hotele, z których skorzystamy na trasie to obiekty o standardzie 4*. Pokoje hotelowe wyposażone są w łazienkę, klimatyzację, telewizor oraz telefon. W pokojach znajdują się również zestawy do herbaty: filiżanki, chińska herbata w torebkach oraz czajnik elektryczny. W niektórych hotelach znajdują Państwo również sejfy. Niekiedy pokoje posiadają mini bary, których zawartość jest **dodatkowo płatna** (np. słodczyce, napoje, itp.). Łazienki wyposażone są w ręczniki kąpielowe, oraz podstawowe kosmetyki i przybory. W większości hoteli jest także suszarka do włosów i jednorazowe klapki. **Niektóre łazienki wyposażone są w dodatkowe produkty** (gąbka do masażu, prezerwatywy, itp.) – **wszystkie one są dodatkowo płatne**. W razie wątpliwości prosimy pytać pilota. Hotele oferują 24 godzinny dostęp do ciepłej wody.

Doba hotelowa w Chinach, tak jak w większości państw na świecie, trwa od godziny 14:00 do godz. 12:00 dnia następnego. Istnieje prawdopodobieństwo, że po porannym przylocie do Chin, jak również po nocnej podróży pociągiem, pokoje nie będą jeszcze dostępne; w takim przypadku najpierw realizowana będzie część zwiedzania. Po otrzymaniu przez pilota potwierdzenia z hotelu o możliwości wcześniejszego zakwaterowania, grupa pojedzie do hotelu.

Ze względu na bogaty program zwiedzania, zazwyczaj nie ma możliwości powrotu do hotelu w ciągu dnia (grupa wyjeżdża rano po śniadaniu, a wraca wieczorem po kolacji).

KLIMAT

Klimat Chin jest bardzo zróżnicowany. Kraj przynależy do trzech stref klimatycznych: umiarkowanej, podzwrotnikowej i zwrotnikowej. Najlepszy czas do podróży to okres od marca do listopada. Wiosną (kwiecień, maj) i jesienią (wrzesień, październik) panują umiarkowane temperatury. W północnej części Chin (Pekin, Luoyang, Xi'an) wyróżnić można wyraźne cztery

pory roku. Częstszym podziałem na południu Chin jest wyróżnienie na porę suchą - zimą i deszczową - latem. W lecie praktycznie na całym terenie Państwa Środka panują upały. W lipcu i sierpniu temperatura przekracza 35°C. Na północy Chin lato jest suche a zima mroźna (na północ od Wielkiego Muru notuje się temperatury poniżej -30°C). Burze piaskowe mogą pojawić się w lutym, marcu lub kwietniu, szczególnie w Mongolii Wewnętrznej i w okolicach Pekinu. W środkowych Chinach (okolice rzeki Jangcy, do których zalicza się m.in. Szanghaj) oraz na południu (okolice Kantonu) lato jest długie, upalne i wilgotne, zima za to krótka i ciepła, średnia temperatur to około 12°C. Na najdalej na południe wysuniętym krańcu Chin - wyspie Hajnan - temperatury dochodzą wtedy do 30°C. Zwiększone opady deszczu pojawiają się na południu Chin od maja do sierpnia.

Średnie najwyższych (W) i najniższych (N) temperatur w wybranych miastach, podane w °C.

Miesiąc	Hangzhou		Żółte Góry		Chengdu		Góra Emei		Zhangjiajie	
	W	N	W	N	W	N	W	N	W	N
I	7	2	-1	-7	9	3	-2	-9	9	2
II	8	3	2	-5	11	5	-2	-9	11	3
III	13	7	7	1	15	8	4	-3	16	7
IV	20	12	11	5	21	13	8	1	22	13
V	24	17	14	9	25	17	9	3	26	18
VI	28	21	18	13	27	21	13	7	30	21
VII	32	25	21	16	29	22	16	10	33	24
VIII	32	25	20	16	29	22	15	9	33	24
IX	27	21	17	12	24	19	12	6	29	20
X	22	15	12	6	20	15	7	1	23	15
XI	16	9	7	2	15	9	3	-3	17	9
XII	11	3	3	-3	10	4	1	-7	11	4

Różnica w opadach pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem wynosi 203 mm. W trakcie roku, średnia temperatura waha się o 23.1 °C.

RÓŻNICA CZASU W STOSUNKU DO CZASU W POLSCE

W okresie czasu letniego +6 godzin; w okresie zimowym +7 godzin. Na terenie całego kraju obowiązuje jedna strefa czasowa.

PRZECHOWYWANIE PIENIĘDZY

Najlepiej zabrać ze sobą zarówno gotówkę, jak i karty kredytowe. Nigdy jednak nie należy trzymać ich w jednym miejscu. Dobrze jest również gotówkę rozłożyć na części. Przyda się specjalna torebka zawieszana na szyi bądź pasek z kilkoma kieszeniami, gdzie można trzymać pieniądze. Bezwzględnie należy pilnować pieniędzy w takich sytuacjach jak przepakowywanie, zakupy czy wymiana waluty.

POSIŁKI

Podczas trasy będą Państwo mieli okazję spróbować różnych dań kuchni chińskiej. Śniadania są spożywane w hotelach. Mają formę bufetu, gdzie dostępna jest kuchnia chińska i europejska. Restauracje dobieramy bardzo starannie, najczęściej są to lokalne restauracje poza hotelami. Z uwagi na fakt, że w Chinach bardzo niewiele restauracji przyjmuje rezerwacje grupowe, dlatego rezerwujemy stoliki w restauracjach, które na to pozwalają. Zdarza się więc, że do restauracji

trzeba jechać dość daleko. Posiłki serwowane są przy dużych okrągłych stołach (8-12 osób przy stole). Serwowane dania przeznaczone są dla wszystkich uczestników, w taki sposób, aby każdy miał okazję spróbować każdego dania. Do posiłków podawane są pałeczki, w niektórych (choć rzadko) restauracjach na dodatkowe życzenie również widelce i noże. Na terenie Chin kontynentalnych do posiłków serwowane są lokalne napoje typu piwo, coca-cola, sprite.

TRANSPORT

AUTOKAR

Podczas trasy grupa przemieszcza się autokarami lub mikrobusami dostosowanymi do liczby osób w grupie. Chińskie autokary nie są wyposażone w toalety i lodówki.

Chińskie autokary często nie posiadają luku bagażowego, dlatego zdarza się, że bagaż wieziony jest wewnątrz autokaru lub w oddzielnym samochodzie bagażowym.

Informujemy, że kolejność wsiadania do autokaru uzależniona jest kolejnością zgłoszeń na wycieczkę.

SAMOLOTY

Zgodnie z programem wycieczki duże odległości pokonywać będą Państwo samolotami. Bilety na przeloty wewnętrzne będą w posiadaniu przewodnika lub pilota.

Podczas przelotów wewnętrznych skorzystamy z różnych lokalnych linii (np. Air China, China Southern, Sichuan Airlines, Hainan Airlines). Wielu przewoźników chińskich należy do globalnych sojuszy lotniczych. Ich flotę stanowią najczęściej samoloty Airbus lub Boeing.

Na trasach wewnętrznych obowiązują te same zasady przewozu bagażu, co podczas przelotów międzynarodowych. Alkohol może być przewożony w bagażu głównym pod warunkiem, że butelka nie jest napoczęta. Zarówno w bagażu podręcznym jak i w głównym nie wolno przewozić zapalniczek i zapalek, będą konfiskowane. Nie wolno przewozić także baterii, w tym power banków, których pojemność wynosi więcej niż 10 000 mAh lub takich, które nie mają informacji o pojemności. Te o dopuszczalnej pojemności należy przewozić w bagażu podręcznym. Inne będą konfiskowane.

BAGAŻOWI

Cena wycieczki nie obejmuje usług bagażowych w hotelach, na dworcach kolejowych i lotniskach.

Usługi bagażowych w hotelach są dodatkowo płatne (jednorazowo ok. 1 USD/szt. bagażu).

Na dworcach można niekiedy skorzystać z usług bagażowych (ok. 10-20 RMB (5-8 PLN) za sztukę bagażu), którzy przeniosą bagaż z autokaru do wagonu lub z wagonu do autokaru. Nie jest to usługa dostępna na wszystkich dworcach.

OBŚLUGA PILOTA I PRZEWODNIKÓW

Grupie towarzyszy licencjonowany polski pilot wycieczek, który spotyka się z grupą w dniu wylotu na lotnisku w Warszawie. W każdym mieście jest również przewodnik miejscowy posługujący się językiem chińskim i angielskim. W zwiedzanych miejscach polski pilot tłumaczy to, co o zabytkach opowiadają lokalni przewodnicy. Pilot nie oprowadza grup po obiektach muzealnych, jednak służy zawsze swoją wiedzą i doświadczeniem.

ZAKUPY

Chińska waluta to yuan (CNY) nazywany także renminbi (RMB).

1 USD = ok. 7,2 yuana (renminbi), 1 EUR = ok. 7,8 yuana.

Chiński yuan dzieli się na mao (1 yuan to 10 mao) oraz na feny (1 mao to 10 fenów, praktycznie wychodzących już z użycia).

W obrocie dostępne są banknoty: 100, 50, 20, 10, 5, 1 yuan oraz 5, 2, 1 mao.

WYMIANA PIENIĘDZY, KARTY PŁATNICZE, CENY

Chińską walutę (CNY – chiński juan) można zakupić w Polsce i wwieźć do Chin.

Chiny szybciej niż inne kraje zdają się przechodzić wyłącznie na płatności elektroniczne.

Płatności gotówkowe są już rzadkie, ale nadal można płacić gotówką. Płatności kartami nie są popularne ponieważ w sklepach nie ma terminali płatniczych, więc karty kredytowe przydadzą się bardziej do wypłaty z bankomatu niż do płatności jako takiej.

Obywatele chińscy używają aplikacji Wechat, aby płacić we wszystkich kasach, w sklepach, restauracjach, na bazarach. Nie mamy niestety potwierdzonych informacji, jakoby można było do aplikacji dołączyć kartę wydaną przez polski bank. Mamy jednak potwierdzenie o możliwości dołączenia polskiej karty do aplikacji Alipay. To druga najpopularniejsza w Chinach aplikacja do płatności elektronicznych i warto z niej korzystać. Do Alipay można podpiąć zarówno kartę kredytową, debetową jak i przedpłaconą. Przy korzystaniu z Alipay nie należy używać VPN (informacje o VPN poniżej). Na czas płatności należy do wyłączyć z telefonie.

Spośród walut zagranicznych w Chinach najłatwiej jest wymienić dolary amerykańskie i euro. **Prosimy pamiętać, że w Chinach wymieniać można tylko dolary wydane w lub po 1996 r., czyli tzw. duże głowy. Dodatkowo banknoty nie mogą być zniszczone t.j.: zaplamione, przetarte, naderwane, itp. Muszą być idealne!!!** Wymiany waluty można dokonywać w oddziałach Bank of China oraz na lotniskach (dodatkowo pobierana jest prowizja ok. 10 USD), a w Hongkongu i w Makau również w kantorach. Kurs jest wszędzie podobny. Coraz rzadziej możliwa jest wymiana w hotelu (niektóre hotele mają automaty do wymiany). Dokonując wymiany należy się wylegitymować paszportem. Niewykorzystane yuany można zamienić w Chinach z powrotem na dolary wyłącznie za okazaniem pokwitowania z banku, otrzymanego przy sprzedaży USD. W Hongkongu yuany można wymienić na dolary hongkońskie i amerykańskie bez konieczności posiadania pokwitowania.

Stanowczo odradzamy korzystania z nieoficjalnych usług wymiany pieniędzy (proceder prawnie zabroniony, ponadto istnieje możliwość oszustwa lub kradzieży).

W hotelach, z których korzystamy oraz w większości dużych sklepów honorowane są międzynarodowe karty płatnicze takie jak np. VISA, MasterCard, American Express.

Na chińskich bazarach powszechnie przyjętym zwyczajem jest **targowanie się** o cenę (ceny pierwotnie oferowane cudzoziemcom mogą być bardzo zawyżone) - targowanie odbywa się często poprzez wypisywanie cen na kalkulatorze. Przed dokonaniem zakupu prosimy upewnić się co do jakości i autentyczności kupowanych artykułów.

Specyfiką turystyki w Chinach jest dołączanie do programu zwiedzania wizyt w lokalnych fabrykach i manufakturach, gdzie można zakupić różne towary (np. perły, jedwabie, nefryty). Są to placówki państwowe, gdzie ceny nie należą do najniższych, lecz jakość i oryginalność produktów jest gwarantowana. Może się zdarzyć, że na bazarach i targowiskach podobne rzeczy znajdą Państwo w niższych cenach. Jakość oferowanych tam produktów może jednak budzić wątpliwości.

WYCIEZKI I PRZEDSTAWIENIA FAKULTATYWNE

Ideą CT Poland jako biura specjalizującego się w organizacji wycieczek do Chin jest jak najpełniejsza prezentacja odwiedzanego kraju. Wiele imprez oferowanych przez inne biura jako opcjonalne punkty programu, u nas wliczone są w cenę imprezy. Bogate programy stwarzają stosunkowo mało okazji do ich fakultatywnego uzupełniania. Oferowane na miejscu fakultety stanowią propozycję lokalnych przewodników i mogą odbywać się tylko pod warunkiem zrealizowania głównych punktów programu. Cena wycieczek fakultatywnych uzależniona jest od ilości osób w nich uczestniczących. Podczas Trasy Krajobrazowej oferujemy w poniższych miejscach następujące przedstawienia fakultatywne:

Hangzhou – przedstawienie „Impresja znad Jeziora Zachodniego.

Tunxi – przedstawienie „Żółte Góry”

Chengdu – opera sycuańska

Koszt wszystkich spektakli to 120-150 USD w zależności od terminu i liczby uczestników.

NAPIWKI

Kwota, przeznaczona na zwyczajowe napiwki dla lokalnych przewodników oraz kierowców, płatna jest na ręce pilota po przylocie do Chin. W cenę wycieczki nie są wliczone napiwki za usługi bagażowe w hotelach (ok. 1 USD/każdorazowo/szt. bagażu). Poza branżą turystyczną dawanie napiwków nie jest w Chinach powszechnie przyjęte, jednak podczas korzystania z taksówki można zostawić kierowcy niewielką resztę.

POROZUMIEWANIE SIĘ

Językiem urzędowym jest język chiński - dialekt mandaryński (*putonghua*, oparty na dialekcie pekińskim). Przeciętny Chińczyk spotkany na ulicy nie posługuje się językiem angielskim. Języka tego nie znają zazwyczaj również taksówkarze. Po angielsku, przynajmniej w podstawowym zakresie, mówi zazwyczaj obsługa hotelowa oraz sprzedawcy na większych bazarach, nastawionych na turystów z zagranicy. Język angielski jest również językiem, jakim posługują się lokalni przewodnicy podczas wycieczki oraz w dużej części mieszkańcy Hongkongu. W Makau językami urzędowymi są chiński i portugalski, angielski jest jednak powszechnie znany.

NAPIĘCIE W SIECI

220V / 50Hz. W niektórych hotelach potrzebna jest przejściówka, którą można wypożyczyć w hotelu. Typy wtyczek, spotykane w Chinach:

TELEFONY

Polskie telefony komórkowe posiadające roaming działają a zasięg jest niemal wszędzie, poza kilkoma miejscami gdzie sygnał może być nieco słabszy (np. w Żółtych Górach).

Niektórzy polscy operatorzy oferują w Chinach dostęp do internetu w komórce. Prosimy dowiadywać się u swoich operatorów o stawki połączeń. Można również dzwonić do Polski z telefonów hotelowych. Minuta połączenia kosztuje najczęściej około 5 PLN (z komórki ok. 8

PLN). We wszystkich hotelach jest dostępne wi-fi, w niektórych korzystać z wi-fi bezpłatnie można jednak tylko w hotelowym lobby. Korzystanie w pokojach jest czasami dodatkowo płatne (ok. 30 USD/dobę). Firma AIRALO oferuje karty e-sim, dzięki którym można korzystać w Chinach z Internetu. Inną ofertę na e-simy w Chinach ma również firma Holafly.

Należy pamiętać, że w Chinach dostęp do niektórych stron jest zablokowany (m.in. Facebook, Yahoo, Google, Gmail, Youtube, WP, Onet) i korzystanie z nich bez zainstalowanego bezpłatnego lub płatnego oprogramowania VPN nie jest możliwe. Działa za to czasami (nie zawsze) aplikacja Whatsapp i przeglądarka Opera (przynajmniej na moment pisania tych informacji). Zainstalowanie oprogramowania VPN na terenie Chin nie jest możliwe, można zrobić to wyłącznie będąc poza terytorium ChRL. Nie podajemy, jaki VPN jest najlepszy, ponieważ jest ich bardzo wiele w sklepach z aplikacjami i jakość ich zmienia się w czasie i w różnych regionach Chin. Możemy polecić Astril, Express VPN, Holafly, Let's VPN. Najlepiej zainstalować kilka i zmieniać w zależności od potrzeb. Niestety VPNy są blokowane i często nie działają w ogóle.

BEZPIECZEŃSTWO

Chiny są krajem bezpiecznym i życzliwym dla gości z zagranicy. Przestępczość w Chinach jest stosunkowo niska. Należy jednak zachować ostrożność w miejscach uczęszczanych przez turystów oraz w środkach komunikacji (zdarzają się kradzieże kieszonkowe oraz przypadki wydania fałszywych banknotów). Wartościowe przedmioty i gotówkę należy trzymać przy sobie bądź w zamkniętym sejfie w pokoju lub w sejfie w recepcji. Zarówno biuro jak i hotel nie odpowiadają za wartościowe rzeczy pozostawione poza sejfem w pokoju hotelowym.

Korzystając z taksówki prosimy pamiętać o zabraniu paragonu wydawanego przez kierowcę. W przypadku pozostawienia czegokolwiek w taksówce umożliwi to identyfikację pojazdu.

ZDROWIE PRZED WYJAZDEM

Wyjeżdżających do Chin nie dotyczą obowiązkowe szczepienia. Do zalecanych szczepień należą wirusowe zapalenie wątroby typu A i B, błonica, tężec i polio, a także dur brzuszny. Chinach obecnie nie ma zagrożenia malarią.

W razie potrzeby skorzystania z miejscowych usług medycznych należy zgłosić się do pilota, bądź bezpośrednio do centrum alarmowego Ubezpieczyciela (numer telefonu znajdują Państwo na polisie, którą przekaze Państwu pilot wycieczki).

Na wypadek konieczności skorzystania z porady medycznej lub hospitalizacji koszty do ok. 100 EUR z reguły pokrywa sam poszkodowany. Rachunki (należy pamiętać, aby zawsze o nie poprosić) rozliczane są po powrocie do Polski. Przed podróżą zalecamy wykonanie wszelkich niezbędnych badań oraz przeglądu stomatologicznego.

Podróżni przyjeżdżający do ChRL mogą wwozić leki na własny użytek. Nie ma listy leków dozwolonych. Chiny nie określają maksymalnej ilości wwożonych leków, natomiast nie mogą to być ilości budzące podejrzenie, że ich wwóz ma charakter handlowy.

Opium, morfina, heroina, marihuana i inne narkotyki i substancje psychotropowe objęte są zakazem wwozu na terytorium kraju.

ZDROWIE W PODRÓŻY

Chiny są krajem bezpiecznym, ale różnica flory bakteryjnej może być kłopotliwa dla osób o zwiększonej wrażliwości. Należy pamiętać o zachowaniu podstawowej higieny osobistej. Przydatne będą środki pozwalające szybko zdezynfekować dłonie np. żele, tzw. mokre chusteczki.

Unikać żywności niewiadomego pochodzenia i pić wyłącznie napoje zamknięte fabrycznie. Przed otwarciem butelki należy zwrócić uwagę, czy nie była ona naruszona. Prosimy unikać napojów z lodem, bowiem lód rzadko robiony jest na bazie butelkowanej wody. Woda z kranu nadaje się do mycia zębów. Nie zaleca się spożywania jej bez uprzedniego przegotowania. Owoce należy spożywać po ich umyciu i obraniu ze skórki.

CHOROBA WYSOKOŚCIOWA

Wycieczka obejmuje rejony położone na wysokościach 2 000 m n.p.m. i powyżej 3000 m n.p.m. W związku z tym mogą pojawić się lekkie objawy choroby wysokościowej, takie jak ból głowy, nudności, brak apetytu i ogólne osłabienie, które powinny ustąpić po kilku dniach. Pomocne będą środki przeciwbólowe. W niektórych przypadkach gdyby objawy nasilały się, chorego należy zwieźć na niżej położony teren.

TOALETY

We wszystkich hotelach i restauracjach serwujących kuchnię zachodnią spotkać można toalety w stylu zachodnim. W restauracjach chińskich, na stacjach paliwowych, czy w zwiedzanych obiektach toalety mają charakter azjatycki (tzw. kucany). Toalety publiczne są bardzo powszechne i niektóre z nich płatne (0,5 – 1 RMB). W toaletach publicznych brak jest papieru toaletowego.

JET LAG, CZYLI ZMIANA STREF CZASOWYCH

Jet lag to typowa dolegliwość podczas przekraczania kilku stref czasowych w krótkim czasie. Charakteryzuje się ogólnym zmęczeniem, sennością i rozdrażnieniem.

Oto kilka rad, które pomogą Państwu przyzwyczać się szybko do nowej strefy czasowej.

1. Zaraz po wejściu do samolotu przestawić zegarek na czas obowiązujący w miejscu docelowym.
2. Od początku jeść i odpoczywać według czasu obowiązującego w miejscu docelowym.
3. Podczas nocnych przelotów spać jak najwięcej.
4. Unikać ciężkich potraw oraz dużych ilości alkoholu.
5. Podczas lotu warto co jakiś czas wstawać i robić lekkie ćwiczenia ruchowe.
6. Po przylocie unikać drzemki w ciągu dnia i położyć się spać według nowego czasu.

UBEZPIECZENIE

Uczestnik imprezy organizowanej przez Biuro Podróży CT Poland jest ubezpieczony w Towarzystwie Ubezpieczeń Signal Iduna. Ubezpieczenie obejmuje pokrycie kosztów leczenia i pomoc w podróży (assistance) do 100 000 EUR (w tym, na podstawie dodatkowej umowy zawartej pomiędzy Biurem Podróży CT Poland a Signal Iduna, ryzyko zaostrzeń i powikłań chorób przewlekłych); wypłatę świadczenia związanego z trwałym uszczerbkiem na zdrowiu z tytułu następstwa nieszczęśliwego wypadku do 30 000 PLN; pokrycie kosztów utraty lub opóźnienia dostarczenia bagażu podróżnego do 1000 PLN. Ubezpieczenie bagażu nie obejmuje przypadku zniszczenia go przez przewoźnika. Obejmuje sytuację udokumentowanej kradzieży. W przypadku zniszczenia bagażu przez przewoźnika lotniczego, adresatem roszczeń jest przewoźnik lotniczy. Szczegółowe informacje można znaleźć w dokumencie „SI_Bezpieczne_Podroze_2021”. Prosimy o dokładne zapoznanie się z warunkami ubezpieczenia, w szczególności z częścią „Wyłączenia odpowiedzialności”.

UWAGA: Podniesienie kwoty ubezpieczenia KL (koszty leczenia) do 300 000 EUR jest możliwe do 10 dni przed wycieczką i kosztuje 105 PLN/os. Jest to jedyna dostępna u nas opcja podnie-

sienia kwoty ubezpieczenia. W przypadku takiej chęci prosimy o zgłoszenie mailowe lub telefoniczne i opłacenie dodatkowej składki na konto PLN podane na umowie.

PRZEPISY GRANICZNE, CELNE I DEWIZOWE W CHINACH

Jeśli cudzoziemiec przywozi do Chin kwotę wyższą niż równowartość 5000 USD, musi złożyć deklarację celną. Na jej podstawie przy wyjeździe przeprowadzana jest kontrola i odprawa dewiz wywożonych.

Nie wolno wwozić: narkotyków, broni, przedmiotów ostrych, amunicji i materiałów wybuchowych, fałszywej waluty chińskiej, żywności, roślin, próbek z krwią.

Nie wolno także wwozić publikacji uznawanych przez prawo chińskie za szkodliwe. Dotyczy to między innymi: pornografii, wydawnictw krytykujących władze i ustrój Chin, materiałów propagujących działania zakazanych w Chinach organizacji albo ruchów, np. Falun Gong.

Władze chińskie wprowadziły również zakaz posiadania roślin żywych, suszu, nasion, wyciągów oraz ekstraktów z czuwaliczki jadalnej (*Catha edulis*). Roślina ta została uznana za narkotyk psychotropowy, w Chinach nielegalny. W Chinach obowiązuje całkowity zakaz posiadania narkotyków. Złamanie tych przepisów grozi poważnymi sankcjami karnymi.

Podczas opuszczania terytorium Chin należy wypełnić tzw. deklarację wyjazdową (*declaration form for outgoing passengers*), zgodnie z którą wolno wywieźć:

jedynie ograniczoną ilość alkoholu (zwykle jest to 1 litr, nie może znajdować się w bagażu podręcznym),

kamer, laptopów, aparatów fotograficznych o wartości przekraczającej 5000 CNY,

waluty chińskiej w gotówce w kwocie wyższej niż 20000 CNY (lub 5000 USD),

dóbr kultury,

zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,

przełączników i odbiorników radiowych,

wszelkich próbek, przedmiotów przeznaczonych do handlu, reklam i ogłoszeń.

Złamanie tych przepisów karane jest konfiskatą zakwestionowanych artykułów przy przekraczaniu granicy. Bez certyfikatu zakupu nie wolno wywozić: dzieł sztuki, rzadkich wydawnictw, wyrobów z kamieni szlachetnych oraz samych kamieni szlachetnych.

Zalecamy zapoznanie się z informacjami zawartymi na stronie:

<https://www.gov.pl/web/chiny/idp>

UWAGA: przepisy celne Hongkongu pozwalają na wwiezienie bez cła do 19 sztuk papierosów na osobę.

Prosimy pamiętać, że do Polski nie wolno wwozić żadnych pamiątek z zagrożonych gatunków zwierząt i roślin, w tym także muszli.

ODPOWIEDZIALNA TURYSTYKA

Podróżując po Chinach musimy pamiętać, że jesteśmy tylko gośćmi i że regulacje tego kraju zostały stworzone w oparciu o miejscowe realia a nie dla wygody turystów.

Turystyka jest jednak bardzo ważną gałęzią przemysłu dla Chin i rząd oraz lokalna administracja kładą duży nacisk, aby turystów było coraz więcej i aby zapewnić im szeroki wachlarz możliwości, zarówno jeśli chodzi o zakwaterowanie, transport i zwiedzanie. Podróżując po Chinach należy pamiętać, aby:

1. Minimalizować skutki naszego pobytu.
2. Nie śmiecić, nawet jeśli miejscowi to robią.
3. Nie robić zdjęć ludziom, jeśli sobie tego nie życzą.
4. Nie niecierpliwić się, jeśli np. sprzedawca nie rozumie o co nam chodzi.
5. Przestrzegać prawa danego regionu oraz lokalnych zwyczajów.
6. Szanować inne zwyczaje, nawet jeśli ich nie rozumiemy.
7. Okazywać szacunek w miejscach kultu religijnego, zachować ciszę, jeśli takie są regulacje w danym miejscu.

PODSUMOWANIE

Podróżowanie po Chinach różni się od podróży po Europie czy innych regionach świata. Chiny to wciąż kraj rozwijający się. Dokładamy wszelkich starań, aby podróż Państwa przebiegła sprawnie i komfortowo. Na miejscu korzystamy z lokalnych firm transportowych, hoteli i restauracji doświadczonych w przyjmowaniu gości z Zachodu. Podróżowanie po obcym, dalekim i tak innym od naszego kraju czasem niesie jednak ze sobą niespodzianki. W przypadku jakichkolwiek problemów prosimy zgłaszać uwagi, sugestie, prośby czy pytania do przewodników i pilota wycieczki. Są to osoby doświadczone w podróży i z przyjemnością będą służyć Państwu pomocą i opieką.

Życzymy Państwu udanej podróży!

一路平安